

Programy Profilaktyczne

Osoby ubezpieczone mogą korzystać z bezpłatnych programów profilaktycznych w ramach NFZ.

Program profilaktyki raka piersi - jest dla kobiet w wieku od 50 do 69 lat, które

- przez ostatnie dwa lata nie miały wykonywanej mammografii;
- otrzymały w ramach realizacji programu pisemne wskazanie do wykonania ponownego badania mammograficznego po upływie 12 miesięcy.

Do udziału w programie profilaktyki raka piersi nie jest potrzebne skierowanie. Wystarczy zgłosić się osobiście lub umówić na wizytę telefonicznie do jednej z poradni, które podpisały z NFZ umowę na realizację programu.

Kobiety, które nie kwalifikują się do objęcia programem profilaktycznym, mogą również wykonać mammografię lub USG piersi na podstawie skierowania wydanego przez lekarza specjalistę (ginekologa, onkologa).

Program profilaktyki raka szyjki macicy - dla kobiet w wieku od 25 do 59 lat, które w ciągu ostatnich trzech lat (36 miesięcy) nie miały wykonywanego badania cytologicznego.

Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy można wykonać w każdym gabinecie ginekologiczno-położniczym oraz w wybranych placówkach POZ, które posiadają kontrakt z NFZ.

Adresy placówek znajdziesz w wyszukiwarce:

<https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/ProgramyProfilaktyczne>

Telefoniczna Informacja Pacjenta

800 190 590

pacjent.gov.pl

diety.nfz.gov.pl

Akademia NFZ

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

Ministerstwo Zdrowia

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

ŚRODA Z PROFILAKTYKĄ

Profilaktyka zdrowia kobiet

Rak jajnika

Rak jajnika w liczbach

- To 5. najczęściej diagnozowany kobiecej nowotwór na świecie.
- Co roku u ok. 3700 Polek diagnozuje się raka jajnika.
- W 75% przypadków rozpoznawany jest w stadium zaawansowanym.
- Ponad połowa przypadków raka jajnika dotyczy kobiet w wieku 50–70 lat.

CZY WIESZ ...?

Czym jest rak jajnika?

Rak jajnika jest spowodowany nieprawidłowym i nieustającym wzrostem komórek nowotworowych wywodzących się z komórek jajnika.

Wyróżnia się dwa rodzaje nowotworów jajnika: nabłonkowy, który jest częściej rozpoznawany i nienabłonkowy. Biorąc pod uwagę rokowanie i wzrost, wyróżniamy dwa typy:

- typ I rozwija się z nowotworów łagodnych lub o granicznym stopniu złośliwości. Wykrywany jest częściej na początkowym etapie.
- typ II występuje częściej niż typ I. Ma charakter złośliwy i szybko rozwija się w otrzewnej. Zazwyczaj rozpoznaje się go w mocno zaawansowanym stadium.

Czynniki ryzyka

Częstość występowania raka jajnika rośnie wraz z wiekiem. Gwałtownie wzrasta w okresie pomenopauzalnym.

Wśród głównych czynników ryzyka wymienia się:

- genetyczne, które stanowią 15% wszystkich zachorowań i dotyczą mutacji genów BRCA1 i BRCA2;
- stymulacja owulacji;
- niepłodność, bezdzietność;
- endometrioza;
- nadmierna masa ciała;
- nikotynizm.

Rak jajnika to choroba o charakterze nawrotowym, dlatego też bardzo ważne jest, by maksymalnie wydłużyć czas remisji choroby.

Objawy

W pierwszym stadium nowotwór rozwija się w organizmie w sposób utajony, bezobjawowy dlatego wykrywa się go zwykle już w zaawansowanych stadiach.

Najczęstsze objawy to:

- krwawienia z pochwy;
- ból w podbrzuszu;
- problemy z oddawaniem moczu, poprzez ucisk wywierany na narządy sąsiednie (drogi moczowe, układ pokarmowy);
- uczucie ciągłego zmęczenia.

Chorobie towarzyszą objawy gastryczne, takie jak: wzdęcia, powiększenie obwodu brzucha, uczucie pełności, odbijanie, zaparcia lub biegunki.

U osób z zaawansowanym rakiem jajnika poza obecnością guza w jajniku może występować płyn w jamie brzusznej. Poza tym stwierdza się podwyższone stężenie antygenu CA-125.

Profilaktyka raka jajnika

Pacjentki z grupy wysokiego ryzyka wystąpienia raka jajnika (w wywiadzie) powinny poddać się badaniu genetycznemu na obecność mutacji genów BRCA1 i BRCA2. Z uwagi na duże ryzyko zachorowania na raka jajnika u nosicielek tych mutacji zaleca się obustronne wycięcie przydatków po zakończeniu planów rozrodczych.

Do głównych działań profilaktyki nowotworowej zalicza się:

- prowadzenie prozdrowotnego trybu życia;
- ograniczenie czynników ryzyka;
- regularne wizyty ginekologiczne (w tym USG przezpochwowe).

**Ryzyko wystąpienia raka jajnika zmniejszają m.in.:
antykontracepcja hormonalna, karmienie piersią,
wycięcie jajników i jajowodów, wycięcie macicy.**